

ГРВІ: чи все так просто?

Ганна Зайченко

Гострі респіраторні вірусні інфекції (ГРВІ) є неминучим злом, що переслідує людство протягом всієї історії. Різноманітні віруси кожного сезону спричиняють спалах простудних захворювань, а деякі з них проявляють свою активність незалежно від пори року. Невже в колосальному арсеналі сучасних фармацевтичних препаратів немає засобу, який здатний вирішити дану проблему? У цьому нам допомагає розібратися Ганна Зайченко, д-р мед. наук, професор, завідувач кафедри фармакології НМУ ім. О.О. Богомольця

ЧОМУ ЛІКУВАННЯ ГРВІ СТАНОВИТЬ ПРОБЛЕМУ?

ГРВІ посідають перше місце за частотою і кількістю випадків захворювань на рік в світі та становлять 90–95% усіх інфекційних патологій. Головна проблема полягає в різноманітності збудників ГРВІ. Найчастішою причиною застуди є риновіруси (30–50%). У 10–15% випадків «винуватцями» виступають коронавіруси, у 5–15% — віруси грипу, по 5% припадає на респіраторно-синцитіальні віруси тощо. Крім того, в 20–30% випадків причину встановити взагалі неможливо [1].

Слід зазначити, що різноманітність збудників (наприклад, тільки риновірусів існує понад 100 серологічних типів) ускладнює боротьбу зі спалахами ГРВІ і робить неможливим формування імунітету. Більш того, раніше вчені вважали, що риновірус вражає тільки верхні дихальні шляхи: носову порожнину, носову та ротову частини глотки. Однак за даними нещодавно проведених досліджень встановлено, що він може здійснювати реплікацію і в нижніх дихальних шляхах: гортані, трахеї, бронхах. Крім того, риновіруси зумовлюють ускладнення ГРВІ вторинною бактеріальною інфекцією, що й призводить до пневмонії, отиту, синуситу

ЯК РОЗПІЗНАТИ ЗБУДНИКІВ ГРВІ?

Деяких збудників нескладно встановити за характерними симптомами. Наприклад, вірусу грипу властива сезонність. Хворіють на нього зазвичай не частіше ніж один раз на 2–3 роки. До того ж початок захворювання завжди гострий, супроводжується різким підвищенням температури тіла (іноді до 40 °С), риніт здебільшого починається на 2–3-й день. А ось риновірусна інфекція не залежить від сезону і може атакувати людину кілька разів на рік і навіть влітку. Захворювання розвивається поступово, проявляється вираженим катаральним синдромом у вигляді ринореї, чхання та болю у горлі.

ЯК ЛІКУВАТИ ГРВІ?

У комплексній терапії ГРВІ широко застосовують комбіновані безрецептурні препарати для симптоматичного лікування. Вони зменшують вираженість основних проявів захворювання, але не впливають на їхню причину. Головним завданням терапії при ГРВІ є послаблення вірусної атаки та попередження розвитку ускладнень. Для цього необхідно розуміти патогенез розвитку вірусної інфекції та знати механізм проникнення вірусу в клітини нашого організму.

Риновіруси проникають у клітини епітелію шляхом зв'язування зі специфічними рецепторами (молекулами адгезії), які знаходяться на поверхні клітин, — ICAM-1 (Inter-Cellular Adhesion Molecule) [2]. Після проникнення вірус відтворюється в ядрі клітини-господаря, а потім його копії залишають уражені клітини і захоплюють інші. Здається, що переможний хід вірусу зупинити неможливо, але засіб є!

Як не допустити проникнення вірусу в клітину?

Встановлено, що левоцетиризин підвищує стійкість клітин до риновірусів завдяки зменшенню кількості специфічних рецепторів ICAM-1 [2]. Завдяки впливу цієї речовини титр риновірусів в організмі знижується у 100 разів [3]. Причому непрямий протівірусний ефект левоцетиризину доведений не тільки у верхніх відділах дихальних шляхів (на назальних епітеліальних клітинах), але й у нижніх — на альвеолярних клітинах II типу [2].

Відомо, що риновіруси збільшують прикріплення золотистого стафілокока в 2,5, а гемофільної палички — у 2,7 рази [4, 5], що спричиняє приєднання вторинної бактеріальної інфекції. Але на заваді цьому також може стати левоцетиризин, який попереджає розвиток вторинної інфекції за рахунок впливу на відповідні рецептори

Пацієнти, провізори та лікарі гідно оцінили безрецептурні препарати для лікування ГРВІ компанії MoviHealth, Швейцарія — Helrex® Антиколд НЕО і Helrex® Антиколд нео МАКС. На даний момент це єдині в Україні лікарські засоби, що містять комбінацію парацетамолу, фенілефрину і левоцетиризину.

- **Левоцетиризин** проявляє непрямий протівірусний і протинабряковий ефект, знижуючи ризик приєднання бактеріальних ускладнень.
- **Парацетамол** чинить жарознижувальну і знеболювальну дію.
- **Фенілефрин** діє як деконгестант, зменшує набряк, закладеність носа, ринорею, швидко відновлює носове дихання.

Отже, **Helrex® Антиколд НЕО і Helrex® Антиколд нео МАКС** відрізняються від інших протизастудних засобів тим, що забезпечують не тільки симптоматичне, а й етіологічне лікування, до того ж здійснюючи профілактику ускладнень. Окремо слід відзначити швейцарську якість препаратів

Список літератури знаходиться в редакції